

SPOLEČNÉ ROZHODNUTÍ PODLE § 83 ODS. 9 ZÁKONA O OCHRANĚ PŘÍRODY A KRAJINY

doc. JUDr. Vojtěch Stejskal, Ph.D.

Úvodem

Tento článek se věnuje primárně rozhodování orgánů ochrany přírody o stavebních a jiných projektech podle zákona č. 114/1992 Sb. v podmínkách legislativy přijaté v letech 2021 a následujících. Nejprve je však třeba začít zešíroka a upozornit na potřebné souvislosti.

S účinností od 1. 1. 2024 se objevil v českém právním řádu nový pojem, tzv. jednotné environmentální stanovisko.¹ Byl přijat v květnu 2023 v rámci zákona č. 148/2023 Sb., o jednotném environmentálním stanovisku². Zároveň došlo k přijetí zákona č. 149/2023 Sb., kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím zákona o jednotném environmentálním stanovisku. Tato nová právní úprava úzce souvisí s reformami ve veřejném stavebním právu a s nimi spojené změny v oblasti výkonu veřejné správy na tomto úseku. Cílem nového stavebního zákona č. 283/2021 Sb. a s ním spojeného tzv. změnového zákona č. 284/2021 Sb. (oba přijaté v červenci 2021 za vlády Andreje Babiše) bylo založit novou úpravu institucionálního uspořádání veřejné správy v oblasti stavebního práva. Podle schváleného návrhu nového stavebního zákona a zákona změnového měly ochranu veřejných zájmů v oblasti životního prostředí a lidského zdraví nově zabezpečovat státní stavební úřady, do kterých byla integrována významná část agendy dotčených orgánů v oblasti práva životního prostředí.

Nová vláda Petra Fialy na konci roku 2021 zadala resortním ministerstvům pro místní rozvoj a pro životní prostředí připravit návrh zákona, který by výše uvedený nový model změnil a vrátil ochranu veřejných zájmů orgánům ochrany životního prostředí a lidského zdraví.³

Stavební zákon č. 283/2021 Sb. totiž zavedl zcela novou organizační strukturu veřejné správy tím, že v oblasti veřejného stavebního práva zrušil tzv. spojený

¹ Srovnej § 2 zák. č. 148/2023 Sb., o jednotném environmentálním stanovisku.

² Srovnej k vývoji návrhu právní úpravy obecnou část důvodové zprávy k zákonu č. 148/2023 Sb., sněmovní tisk 328/0, 9. volební období PSP ČR. V odborné literatuře pak např. STEJSKAL, V. Návrh zákona o jednotném povolování v oblasti ochrany životního prostředí. *České právo životního prostředí*. 2022, roč. 22, č. 63, s. 155–159, či MANA, V. Jednotné environmentální stanovisko. *Ochrana přírody*. 2022, č. 2, s. 23–25 či CHLÍBEK, P., MANA, V., MAZANCOVÁ, E. Zákon o jednotném environmentálním stanovisku. Komentář. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2024.

³ Podrobněji k důvodům viz STEJSKAL, V. Principy práva životního prostředí v novém stavebním zákoně. *Právník*, 1/2024, s. 41–68.

model výkonu veřejné správy, kde obce a kraje vedle samostatné působnosti vykonávají státní správu v tzv. přenesené působnosti, a vytvořil státní stavební správu jako soustavu čistě státních správních úřadů. Nová vláda Petra Fialy se rozhodla, že tuto změnu před nabytím účinnosti příslušných ustanovení nového stavebního zákona a zákona změnového zruší a vrátí do veřejného stavebního práva upravenou podobu spojeného modelu výkonu veřejné správy.

V té souvislosti byla, a to i díky odborné literatuře⁴, otevřena ve vládě otázka, jak zabezpečit v rámci procesů dle upraveného nového stavebního zákona zabezpečení ochrany veřejných zájmů. Bylo zřejmé, že stávající stavební úřady fungující ve spojeném modelu veřejné správy nemohou garantovat ochranu veřejných zájmů v oblasti životního prostředí, památkové péče, ochrany zdraví a dalších specializovaných agend. Proto byl navržen zákon o jednotném environmentálním povolení, později kvůli neshodám ve vládní koalici upravený na návrh zákona o jednotném environmentálním stanovisku. Spolu s ním byl přijat i zákon č. 149/2023 Sb., kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím zákona o jednotném environmentálním stanovisku.

Jednotné environmentální stanovisko k prosazování veřejného zájmu

Zákon č. 148/2023 Sb. podle § 1 upravuje postup a působnost správních orgánů při vydávání jednotného environmentálního stanoviska za účelem zajištění veřejného zájmu na ochraně životního prostředí jako celku a za účelem přispění k udržitelnému rozvoji při rozhodování v řízení o povolení záměru podle stavebního zákona nebo navazujícím řízení podle zákona o posuzování vlivů na životním prostředí.⁵ Výrazně se zde do nové právní úpravy promítají základní principy práva životního prostředí, jakým jsou princip prevence, zejména v rámci opatrování podkladů pro vydání jednotného environmentálního stanoviska, princip udržitelného rozvoje (který je ostatně výslovně zmíněn již v § 1 zákona č. 148/2023 Sb.) u záměrů, podrobujících se posouzení jejich potenciálních dopadů na životní prostředí a lidské zdraví, či princip prosazování veřejného zájmu na ochraně životního prostředí (rovněž výslovně v § 1), který je přítomen jak v řízení podle zákona č. 148/2023 Sb., tak i v následných řízeních o autoritativním konečném povolování záměru.

⁴ Srov. např. SVOBODA, P. Organizace stavebních úřadů a orgánů ochrany životního prostředí ve stavebně-právních rozhodovacích procesech. *České právo životního prostředí*. 2021, roč. 21, č. 62, s. 17–52. nebo FRANKOVÁ, M. Rekodifikace veřejného stavebního práva: Jaké změny má doznat státní správa v oblasti ochrany životního prostředí? *České právo životního prostředí*. 2020, roč. 20, č. 57, s. 41.

⁵ K zákonu blíže rozbor viz např. PETRMICHL, V. Jednotné environmentální stanovisko jako nová procesní forma environmentálního posouzení. *České právo životního prostředí*, 2/2023 (68), s. 16 a n.

Významným principem, který se v procesu vydávání jednotného environmentálního stanoviska projevuje, je princip integrace. Okruh správních úkonů, namísto nichž se jednotné environmentální stanovisko vydává, není uveden přímo v zákoně o jednotném environmentálním stanovisku, ale prostřednictvím taxativního výčtu v rámci tzv. integračních formulí⁶ obsažených ve speciálních zákonech v rámci systému práva životního prostředí⁷ (výjimku představuje zákon o pohřebnictví⁸, který do systému pramenů práva životního prostředí dle mého názoru nepatří). Pro lepší orientaci je alespoň v zákoně o jednotném environmentálním stanovisku uveden výčet zákonů upravujících správní úkony, namísto nichž se bude vydávat jednotné environmentální stanovisko (poznámka pod čarou č.1 k § 2 zák. 148/2023 Sb.).⁹

Jednotné environmentální stanovisko se vydává namísto příslušných vypočtených správních úkonů, kterými jsou povolení, souhlasy, výjimky ze zakázaných činností, závazná stanoviska či stanovisky. Některé správní úkony jsou pak z režimu zákona č. 148/2023 Sb. vyjmuty a představují specifická řešení, kdy příslušné orgány ochrany životního prostředí vydávají příslušná správní rozhodnutí samostatně. Takovým specifickým řešením je i postup dle § 83 odst. 9 zák.č.114/1992 Sb.

Společné rozhodnutí orgánů ochrany přírody podle § 83 odst. 9 zák. č. 114/1992 Sb.

Společné rozhodnutí podle § 83 odst. 9 zák. č. 114/1992 Sb. z právního režimu jednotného environmentálního stanoviska vyčleňuje témata ochrany přírody a krajiny, pokud je povolovaný záměr umístěný ve zvláště chráněném území (kategorie viz § 14 zák. č. 114/1992 Sb.) nebo v lokalitě náležející do soustavy Natura 2000 (souhrnně označované dále také jako „chráněná území“), resp. pokud do takového chráněného území zasahuje alespoň část daného záměru. V takovém případě se pro otázky prosazování veřejného zájmu na ochraně přírody, krajiny a biologické rozmanitosti vede společné řízení ve smyslu § 140 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, a vydává se o nich společné rozhodnutí. Společné rozhodnutí vydává příslušný orgán ochrany přírody.

Je třeba uvést, že posouzení daného záměru z hlediska ostatních složek ochrany životního prostředí zůstává zachováno v rámci jednotného environmentálního

⁶ Viz též CHLÍBEK, P., MANA, V., MAZANCOVÁ, E. Zákon o jednotném environmentálním stanovisku. Komentář. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2024, s.4.

⁷ Např. v § 83 odst. 8 zák. č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny.

⁸ Jednotné environmentální stanovisko zahrnuje rovněž stanovisko ke zřízení veřejného pohřebiště podle § 17 odst. 2 zákona č. 256/2001 Sb., o pohřebnictví a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

⁹ CHLÍBEK, P., MANA, V., MAZANCOVÁ, E. Zákon o jednotném environmentálním stanovisku. Komentář. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2024, s. 4.

stanoviska, procesně pak dle zák. č. 148/2023 Sb. Za ochranu životního prostředí tak do následného řízení vedeného stavebním úřadem podle nového stavebního zákona budou pro záměr, nacházející se v některém z výše uvedených chráněných území, vyhlášených podle české či evropské unijní právní úpravy (část třetí a čtvrtá zákona o ochraně přírody a krajiny) či se budou v těchto územích situovat jen (alespoň) částečně, vstupovat dva podkladové správní akty – společné rozhodnutí z hlediska zájmů chráněných zákonem o ochraně přírody a krajiny (jako podkladové správní rozhodnutí) a jednotné environmentální stanovisko podle zákona č. 148/2023 Sb., z hlediska zájmů chráněných jinými složkovými právními předpisy z oblasti systému práva životního prostředí.

Společné rozhodnutí není novinkou v českém právním řádu. Jako obecný institut správního práva jej upravuje § 140 správního řádu jako výsledek společného řízení. Připomeňme, že ustanovení § 140 odst. 1 správního řádu umožňuje, aby správní orgán spojil různá správní řízení, k jejichž vedení je příslušný, pokud se týkají téhož předmětu jednání nebo spolu jinak věcně souvisejí, anebo pokud se týkají týchž účastníků řízení. Spojení různých řízení je možné na návrh účastníka řízení i *ex offico*. Spojení řízení nesmí bránit povaha věci, účel řízení nebo ochrana práv anebo oprávněných zájmů účastníků. Zákon o ochraně přírody a krajiny využívá tohoto institutu a zakotvuje jej nově v procesním ustanovení § 83 zák. č. 114/1992 Sb., jako obligatorní ve dvou odlišných případech. Prvním tímto případem je § 83 odst. 4 zák. č. 114/1992 Sb., v němž je společné rozhodnutí stanoveno jako obecný procesní postup, který se použije, za splnění předepsaných podmínek, v jakémkoliv řízení vedeném podle zákona o ochraně přírody a krajiny. Druhým případem je § 83 odst. 9 zák. č. 114/1992 Sb., které zavádí společné rozhodnutí konstruované speciálně pro záměry vyžadující jednotné environmentální stanovisko, které aspoň zčásti zasahují chráněné území.

Pro společné rozhodnutí podle § 83 odst. 9 zák. č. 114/1992 Sb., je určující, že se vydává k záměrům, k nimž se pro účely jejich povolení ve stavebním řízení, případně v jiném povolujícím řízení vydává jednotné environmentální stanovisko, které hodnotí jejich přípustnost z hlediska zájmů chráněných jednotlivými složkovými zákony v rámci systému práva životního prostředí. Pouze v případě, že se takto hodnocený záměr nachází, alespoň zčásti, v chráněném území, z režimu jednotného environmentálního stanoviska se vyčleňují témata související s ochranou přírody a krajiny, které posoudí a zvláště o nich rozhodne příslušný orgán ochrany přírody. Ostatní složky ochrany životního prostředí zůstávají předmětem jednotného environmentálního stanoviska. Společné rozhodnutí podle § 83 odst. 9 zák. č. 114/1992 Sb., a jednotné environmentální stanovisko se tak doplňují, figurují jako dva samostatné správní akty vydávané k témuž záměru z hlediska

ochrany životního prostředí jako podklady pro rozhodování stavebního, event. jiného správního rozhodnutí.

Aby se § 83 odst. 9 zák. č. 114/1992 Sb. v konkrétním případě v praxi aplikoval, musí se v daném případě jednat o záměr, který se nachází na území: národního parku, chráněné krajinné oblasti, národní přírodní rezervace, národní přírodní památky, přírodní rezervace, přírodní památky (vše kategorie v § 14 zák. č. 114/1992 Sb.), evropsky významné lokality, nebo ptačí oblasti (část čtvrtá zák. č. 114/1992 Sb.). Aby se § 83 odst. 9 zák. č. 114/1992 Sb. aplikoval přitom postačí, aby se na některém z těchto území nacházela aspoň část záměru vyžadujícího jednotné environmentální stanovisko, tj. postačí, aby záměr na toto území zasahoval jen zčásti. Už tato skutečnost je kritériem, které určuje působnost ustanovení § 83 odst. 9 zák. č. 114/1992 Sb. Zákon přitom tuto podmínku blíže nespécifikuje, tedy není podstatné, jak velká část záměru do některého z uvedených území zasahuje, tj. zákon tedy např. nepožaduje, aby se v některém zvláště chráněném území nebo lokalitě soustavy Natura 2000 záměr nacházel z větší části apod. Jednotné environmentální stanovisko vydávané pro účely povolení takového záměru nebude nahrazovat žádné správní úkony podle zákona o ochraně přírody a krajiny, neboť tyto budou (pro účely celého záměru, případně jeho části nebo etapy, o jejíž povolení investor žádá) obsaženy ve společném rozhodnutí podle § 83 odst. 9 zák. č. 114/1992 Sb.

Působnost § 83 odst. 9 zák. č. 114/1992 Sb. naopak nedopadá na ochranná pásma zvláště chráněných území, jsou-li ovšem v daném případě zřízena.¹⁰ K tomu, aby se § 83 odst. 9 zák. č. 114/1992 Sb. aplikoval, nestačí, aby se záměr nacházel pouze v ochranném pásmu národního parku, národní přírodní rezervace, národní přírodní památky, přírodní rezervace nebo přírodní památky.¹¹ Nezbytnou podmínkou toho, aby do územní působnosti společného rozhodnutí spadalo i ochranné pásmo zvláště chráněného území, je, aby se aspoň část tohoto záměru nacházela přímo v dotčeném zvláště chráněném území, k jehož ochraně bylo ochranné pásmo vyhlášeno. A *contrario*, pro záměry umístované v ochranném pásmu zvláště chráněného území, ale nezasahující do vlastního zvláště chráněného území, budou správní úkony vydávané podle zákona o ochraně přírody a krajiny, vyjmenované v § 83 odst. 8 zák. č. 114/1992 Sb., obsaženy pouze v jednotném environmentálním stanovisku a společné rozhodnutí podle § 83 odst. 9 zák. č. 114/1992 Sb. se vydávat nebude.

Ale pozor, pokud by ochranné pásmo zvláště chráněného území bylo v překryvu s evropsky významnou lokalitou nebo ptačí oblastí soustavy Natura 2000,

¹⁰ Například z národních parků mají ochranné pásmo zřízeny pouze dva: Krkonoše a Podýjí.

¹¹ Ve výčtu kategorií chybí chráněná krajinná oblast, protože u ní se od roku 2010 již ochranné pásmo nezřizuje.

pak by se pro záměr umístěný v takovém ochranném pásmu společně rozhodnutí podle § 83 odst. 9 zák. č. 114/1992 Sb. vydávalo, ačkoliv by vůbec nezasahoval do vlastního zvláště chráněného území. Důvodem by bylo dotčení příslušné lokality soustavy Natura 2000, a nikoliv z titulu umístění v ochranném pásmu zvláště chráněného území.

Právní povaha společného rozhodnutí

Společné rozhodnutí podle § 83 odst. 9 zák. č. 114/1992 Sb. je samostatným správním rozhodnutím, které se předkládá jako součást žádosti o povolení záměru podle § 184 odst. 2 písm. e) stavebního zákona. Jedná se přitom o podkladové správní rozhodnutí, které je žadatel povinen opatřit si předem, neboť podle § 184 odst. 3 stavebního zákona platí, že „*není-li součástí žádosti vyjádření nebo závazné stanovisko vyžadované tímto zákonem nebo jiným právním předpisem, stavební úřad si je vyžádá u dotčeného orgánu; to neplatí pro závazné stanovisko k ověření změn záměru podle § 9a odst. 6 zákona o posuzování vlivů na životní prostředí*“. Vzhledem k tomu, že stavební zákon v citovaném ustanovení nehovoří o rozhodnutí dotčeného orgánu, ale pouze o vyjádření a závazném stanovisku, výkladem *a contrario* lze učinit závěr, že žadatel je vždy povinen si společné rozhodnutí podle § 83 odst. 9 zák. č. 114/1992 Sb. opatřit samostatně a stavebnímu úřadu je předložit již jako součást žádosti o povolení záměru. Společné rozhodnutí podle § 83 odst. 9 zák. č. 114/1992 Sb. tedy musí být vydáno před rozhodnutím stavebního úřadu o povolení záměru. Důležité je, že bez pravomocného společného rozhodnutí orgánu ochrany přírody nelze stavbu povolit.

Příslušnost k vydání společného rozhodnutí podle § 83 odst. 9 zák. č. 114/1992 Sb. se bude určovat v souladu se standardními kritérii místní příslušnosti podle části sedmé zákona o ochraně přírody a krajiny. Specifickým případem by byl záměr umístěný ve vojenském újezdu. Pro záměr umístěný ve vojenském újezdu se společné rozhodnutí podle § 83 odst. 9 zák. č. 114/1992 Sb. nevydává, ale správní úkony vyjmenované v § 83 odst. 8 zák. č. 114/1992 Sb. jsou zahrnuty do jednotného environmentálního stanoviska, vydávaného v tomto případě újezdním úřadem. Pozor ale, pokud by se na území vojenského újezdu vyskytovala např. lokalita soustavy Natura 2000 nebo dokonce nějaké zvláště chráněné území ve smyslu § 14 zák. č. 114/1992 Sb., pak se v případě zde umísťovaného stavebního záměru společné rozhodnutí naopak vydávat bude. To by se v praxi týkalo třeba vojenského újezdu Hradiště nebo Boletice.

Obsah společného rozhodnutí

Smyslem zavedení společného rozhodnutí podle § 83 odst. 9 zák. č. 114/1992 Sb., bylo zahrnout do jednoho správního rozhodnutí všechny otázky ochrany přírody

a krajiny, které jsou záměrem vyžadujícím jednotné environmentální stanovisko dotčeny. Společné rozhodnutí podle § 83 odst. 9 zák. č. 114/1992 Sb., se tedy k záměru vydává namísto všech správních aktů, které by jinak podle zákona o ochraně přírody a krajiny byly zapotřebí samostatně. Nahrazuje všechna jednotlivá správní rozhodnutí (povolení výjimek, souhlasy), závazná stanoviska i vyjádření, které by se k záměru vydávaly jednotlivě. Zahrnuje tedy i všechny správní akty, které by k obdobnému záměru byly zahrnuty do jednotného environmentálního stanoviska, pokud by se záměr nenacházel ve zvláště chráněném území ani lokalitě soustavy Natura 2000, podle § 83 odst. 8 zák. č. 114/1992 Sb.

Kromě toho zahrnuje společné rozhodnutí podle § 83 odst. 9 zák. č. 114/1992 Sb., všechny správní akty, které záměr vyžaduje z titulu jeho umístění v chráněném území, tedy ve zvláště chráněném území nebo lokalitě soustavy Natura 2000. Půjde o povolení výjimky ze zákazů ve zvláště chráněných územích podle § 43 odst. 1 zák. č. 114/1992 Sb., ale také o souhlas k některým činnostem ve zvláště chráněných územích podle § 44 odst. 1 a 2 zák. č. 114/1992 Sb., souhlas k činnostem a zásahům vymezeným v bližších ochranných podmínkách zvláště chráněných územích podle § 44 odst. 4 zák. č. 114/1992 Sb., dále o souhlas k zásahům, které by mohly vést k poškození nebo zničení evropsky významné lokality podle § 45c odst. 2 zák. č. 114/1992 Sb., (neplatí-li v území přísnější ochrana podle části třetí zákona o ochraně přírody a krajiny), a konečně o souhlas k činnostem v ptáčích oblastech podle § 45e odst. 2 zák. č. 114/1992 Sb.

Co je trochu zvláštní, společné rozhodnutí podle § 83 odst. 9 zák. č. 114/1992 Sb., se ke konkrétnímu záměru vydává, i kdyby tento záměr z hlediska zákona o ochraně přírody a krajiny vyžadoval vydání pouze jediného správního úkonu.¹² I v tomto případě se tedy vydá společné rozhodnutí ve formě správního rozhodnutí ve smyslu § 67 správního řádu.

Lhůta pro vydání společného rozhodnutí

Na vydání společného rozhodnutí podle § 83 odst. 9 zák. č. 114/1992 Sb. se vztahuje § 83 odst. 3 tohoto zákona, podle kterého orgán ochrany přírody v jednoduchých případech rozhodne bezodkladně, v ostatních případech do 60 dnů od zahájení řízení a ve zvláště složitých případech do 90 dnů od zahájení řízení. Tedy žádná specialita pro společné řízení, v němž je vydáváno společné rozhodnutí podle § 83 odst. 9 zák. č. 114/1992 Sb. stanovena není.

¹² Stejně to má jednotné environmentální stanovisko, viz CHLÍBEK, P., MANA, V., MAZANCOVÁ, E. Zákon o jednotném environmentálním stanovisku. Komentář. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2024, s. 4.

Společné rozhodnutí v národních parcích

Zajímavým výrazem principu integrace je specifická situace u národních parků. V případě záměrů, nacházejících se (a to být jen zčásti) na území národních parků, je obsah společného rozhodnutí podle § 83 odst. 9 zák. č. 114/1992 Sb., rozšířen dále o některé správní akty, které k realizaci takového záměru vyžadují jiné složkové zákony. Konkrétně jde o zákon č. 334/1992 Sb., o ochraně zemědělského půdního fondu, ve znění pozdějších předpisů a zákon č. 289/1995 Sb., o lesích a o změně a doplnění některých zákonů (lesní zákon), ve znění pozdějších předpisů. Jmenovitě se jedná o:

- souhlas s odnětím zemědělské půdy ze zemědělského půdního fondu podle § 9 odst. 1 zákona o ochraně zemědělského půdního fondu,
- rozhodnutí o odnětí lesních pozemků plnění funkcí lesa nebo o omezení jejich využívání pro plnění funkcí lesa podle § 16 odst. 1 lesního zákona,
- závazné stanovisko z hlediska dotčení pozemků určených k plnění funkcí lesa těžbou nevyhrazených nerostů nebo pozemků určených k plnění funkcí lesa o výměře 1 ha a více podle § 14 odst. 2 lesního zákona.

Důvodem je, že orgán ochrany přírody na území národního parku je věcně příslušným pro oblast ochrany zemědělského půdního fondu, resp. ochrany lesa podle zákona č. 334/1992 Sb., resp. zákona č. 289/1995 Sb. Zahnutí výše uvedených tří správních aktů týkajících se ochrany zemědělského půdního fondu či ochrany lesa do společného rozhodnutí orgánu ochrany přírody lze jediné přivítat.

Závěrem

Společné rozhodnutí orgánu ochrany přírody podle § 83 odst. 9 zákona o ochraně přírody a krajiny je novým právním nástrojem v českém právním řádu. Jeho úlohou je především prosazovat veřejný zájem na ochraně přírody a krajiny (§ 58 odst. 1 zák. č. 114/1992 Sb.) v řízeních o stavebních záměrech (podle zákona o ochraně přírody a krajiny) a v navazujícím řízení o povolení záměru podle stavebního zákona. V tom je společné rozhodnutí orgánu ochrany přírody obdobné jednotnému environmentálnímu stanovisku. Na rozdíl od něj však společné rozhodnutí vydávají orgány ochrany přírody ve smyslu § 75 zák. č. 114/1992 Sb. a to formou správního rozhodnutí. Lze tedy s jistou nadsázkou říci, že v případě společného rozhodnutí to mají orgány ochrany přírody „plně pod kontrolou“.

Významným principem, který se projevuje v procesech povolování stavebních záměrů, je z pohledu práva životního prostředí princip integrace. Projevuje se zejména v řízeních o vydání jednotného environmentálního stanoviska. Okruh správních úkonů, namísto nichž se jednotné environmentální stanovisko vydává, je prostřednictvím tzv. integračních klauzulí taxativně vypočten ve speciálních zákonech v rámci systému práva životního prostředí. Jednotné environmentální

stanovisko se vydává namísto příslušných vypočtených správních úkonů, kterými jsou povolení, souhlasy, výjimky ze zakázaných činností, závazná stanoviska či stanoviska.

Některé správní úkony jsou pak z režimu zákona č. 148/2023 Sb. vyjmuty a představují specifická řešení, kdy příslušné orgány ochrany životního prostředí vydávají příslušná správní rozhodnutí samostatně. Příkladem je právě společné rozhodnutí podle § 83 odst. 9 zák.č.114/1992 Sb. Za nelogické však považují zahrnutí do integrační formule správních úkonů ve věci ochranného pásma zvláště chráněných území dle § 37 zák. č. 114/1992 Sb., když správní úkony orgánů ochrany přírody a krajiny ke stejnému záměru v přilehlém zvláště chráněném území integraci v jednotném environmentálním stanovisku nepodléhají a jsou zahrnuty ve společném rozhodnutí orgánů ochrany přírody. Bylo zjevně pouze politickým rozhodnutím, které správní úkony do jednotného environmentálního stanoviska integrovat, a které nikoliv, právní důvod zde žádný nebyl.

Jsem toho názoru, že potenciálně cíle, kvůli kterým bylo společné rozhodnutí podle § 83 odst.9 zák.č.114/1992 Sb. (podobně jako jednotné environmentální stanovisko dle zák.č.148/2023 Sb.) do právního řádu České republiky zavedeno, tedy především zrychlení a zjednodušení v současné době roztržitého posuzování stavebních a jiných záměrů, mohou být naplněny. Na druhou stranu je třeba vyslovit upozornění pro všechny developery a stavebníky, jejichž očekávání mohou být s novou právní úpravou velická, že zákon umožňuje orgánům ochrany přírody vydat jak souhlasné společné rozhodnutí, tak i nesouhlasné společné rozhodnutí, neboť jsou povinny prosazovat veřejný zájem na ochraně přírody a krajiny.¹³

O autorovi:

Vojtěch Stejskal je docentem oboru právo životního prostředí. V současné době zastává funkci vedoucího katedry práva životního prostředí Právnické fakulty Univerzity Karlovy. Tento příspěvek byl vytvořen v rámci podpory vědní oblasti na Univerzitě Karlově COOPERATIO-vědní obor 6. Environmental Law.

¹³ Viz § 58 odst.1 zák.č.114/1992 Sb.

JOINT DECISION UNDER THE NATURE CONSERVATION AND LANDSCAPE PROTECTION ACT

Abstract

The joint decision of the nature protection authority under Section 83(9) of the Act No. 114/1992 Coll., on Nature Conservation and Landscape Protection, is a new legal instrument in the Czech legal system. Its role is primarily to promote the public interest in the protection of nature and the landscape (Section 58(1) of Act No. 114/1992 Coll.) in procedures for permitting construction projects.

Keywords: Joint decision; nature conservation authority; nature conservation and landscape protection; Specially Protected Natural Areas; construction project and buildings plans.

